



Spreek de taal van je hart

Leren praten is eigenlijk een wonder. En toch, ieder kind kan het leren.

Hoe je kind een taal leert? Door woorden en zinnen na te zeggen. Hoe meer woorden je kind hoort, hoe sneller je kind leert praten. Praat vanaf de geboorte dus veel met je kind. Praten kan altijd. Bijvoorbeeld tijdens het verzorgen. Of als jullie samen eten, spelen of een wandeling maken.

Gebruik de taal die het dichtst bij je staat. In die taal kan je beter zeggen wat je precies bedoelt. Wat je voelt. Spreek de taal van je hart. Ben je goed in verschillende talen? Gebruik dan de taal die je graag aan je kind wilt overdragen.

Je bent meertalig als je regelmatig meer dan één taal gebruikt. Dat heeft veel voordelen. Je hebt meer gevoel voor taal. Ook kun je flexibeler denken. En je beter inleven in de ander. Je kind leert moeiteloos verschillende talen tegelijk. Dat gaat veel gemakkelijker dan op latere leeftijd.

Heb je vragen over taalontwikkeling? Wil je meer weten over meertaligheid? Of ben je op zoek naar geschikte (voor)leesboeken in andere verschillende talen? Loop dan eens binnen bij de Bibliotheek in je buurt! We helpen je graag verder.



Leestip!

Scan de code

Initiatief van de Friese bibliotheken en Fers en i.s.m. NHL Stenden



de Bibliotheek



De moedertaal als basis

De taal die jullie thuis spreken, is de thuistaal of moedertaal van je kind. Deze taal is het fundament voor de verdere taalontwikkeling. Hoe sterker deze basis is, hoe beter. Want op de moedertaal bouwt je kind andere talen.

Hoe dat werkt? Je kind leert wat het woord 'appel' betekent in de moedertaal. Je kind weet dat een appel rond is. Dat een appel groen of rood kan zijn en zoet of zuur smaakt. Bij het leren van een nieuwe taal hoeft je kind alleen maar de nieuwe woorden voor 'appel', 'groen', 'rood', 'zoet' en 'zuur' te leren. De betekenis van die woorden kent je kind namelijk al.

Dus praat of zing veel met je kind. Lees je kind voor. Benoem de dingen die je doet. En gebruik de taal die je het beste kent. Je maakt dan meestal langere zinnen en gebruikt meer woorden. Zo zorg je voor een sterke basis voor je kind.

Worden er thuis verschillende moedertalen gesproken? Dan kun je beide thuistalen doorgeven. Door veel te luisteren, leert je kind de verschillende talen zonder problemen te scheiden.



Leestip!

Scan de code





Talen om je heen

Je kent ongetwijfeld mensen die thuis meerdere talen spreken. In Fryslân spreken mensen bijvoorbeeld Nederlands, Bildts, Stellingwerfs of Fries. Mensen met een migratieachtergrond, spreken vaak ook een of meerdere talen naast de taal waarmee ze zijn opgegroeid.

Welke talen komt je kind zoal tegen? Bij familie, buren, vrienden, de kinderopvang of oppas. Welke talen zijn voor jou belangrijk? En welke taal of talen wil jij je kind meegeven? Het doorgeven van je eigen moedertaal maakt bijvoorbeeld dat je kind gemakkelijker kan praten met familie. En dat betekent vaak ook een beter onderling contact.

Je kind meertalig opvoeden hoef je niet alleen te doen. Vraag aan je omgeving of ze een bepaalde taal met je kind willen spreken. Je kind leert na een tijdje moeiteloos schakelen tussen de verschillende talen.



Leestip!

Scan de code

Initiatief van de Friese bibliotheken en Fers en i.s.m. NHL Stenden



de Bibliotheek

FEYSK

The image features the word "FEYSK" in a bold, stylized font. The letters are arranged in two rows: "FE" on top and "YSK" on the bottom. The letters "F", "Y", and "S" are colored red, while "E", "K", and "S" are colored blue. The word is surrounded by several five-pointed stars in blue and red, scattered across the page. The background is a light beige color.

Praat ek Frysk

Het Fries is de tweede officiële taal van Nederland. Alleen een deel van de Nederlanders spreekt Fries. Daarom noemen we het een minderheidstaal. De meeste mensen in ons land spreken Nederlands, waardoor die meerderheidstaal veel meer aandacht krijgt.

Het is daarom extra belangrijk om voor een minderheidstaal een stevige basis te leggen. Je kind moet het Fries vaak horen. Maak bijvoorbeeld afspraken over het gebruik van het Fries. Met je partner, vrienden, collega's, oppas en familie. Hoe beter je kind het Fries beheerst, hoe beter andere talen worden aangeleerd.

Is jullie thuistaal Fries? Dan is het prima om thuis Fries te spreken met je kind. Er is genoeg aanbod van het Nederlands in de omgeving. Hierdoor spreken Friestalige kinderen al snel vloeiend meertalig. Spreek je ook Nederlands thuis? Dan is het prachtig om beide talen door te geven aan je kind.



Leestip!

Scan de code

Initiatief van de Friese bibliotheken en Fers en i.s.m. NHL Stenden



de Bibliotheek

A stylized illustration of a family of three. In the foreground, a child with a red pompadour hairstyle and a red shirt has their arms raised. Behind them, a woman with long blue hair and a red hoop earring is on the left, and a man with a blue cap and a mustache is on the right. The background consists of concentric red and orange circles. Two speech bubbles are present: one from the woman and one from the man.

hasto
toarst?

wil je
wat
drinken?

Leren praten door te luisteren

Taalontwikkeling van 0 tot 1 jaar

Je kind legt al heel vroeg de basis voor taalontwikkeling. Al in de baarmoeder kan je baby geluiden horen en stemmen onderscheiden. Zoals de stem van de moeder. Na de geboorte heeft je kind voorkeur voor deze bekende geluiden.

Vanaf ongeveer 6 maanden begint je baby met brabbelen. De eerste makkelijke klanken worden gemaakt, zoals 'e', 'a', 'p' en 'm'. Je baby begint eenvoudige woorden en zinnen te begrijpen. Dat lukt nog beter als er ook gebaren wordt gebruikt.

Wees niet bang om zoveel mogelijk in de thuistaal met je kind te praten. Er is genoeg aanbod van het Nederlands, bijvoorbeeld op school, op televisie of in de Bibliotheek. Kinderen leren het Nederlands beter als de basis sterk is.

Tips:

- Praten met je kind kan de hele dag. Bij alles wat je doet!
- Ken je liedjes of verhalen in het Fries of in een andere taal? Geniet er samen van met je kind.
- Begin al vroeg met voorlezen. In boeken komen namelijk meer verschillende woorden voor dan in gewone gesprekjes. In de Bibliotheek vind je prentenboeken in meerdere talen.



Leestip!

Scan de code





Meerdere talen tegelijk

Taalontwikkeling van 1 tot 2,5 jaar

Je kind leert een taal door de taal te horen. In de eerste 2,5 jaren is je kind net een spons en wordt alles opgenomen. Langzaam maar zeker begint je kind steeds meer te begrijpen van wat mensen zeggen. Ook probeert je kind zelf woordjes te maken.

Meertalige kinderen groeien op met twee of meer talen tegelijk. Vaak is de woordenschat per taal eerst kleiner dan die van eentalige kinderen. Maar voor alle talen samen is deze juist weer groter! Dat is logisch omdat je kind de talen niet altijd op dezelfde plekken gebruikt. Als je beide talen veel gebruikt, zal je kind uiteindelijk - naast de thuistaal - net zo goed Nederlands spreken als eentalige leeftijdgenootjes.

In deze fase van taalontwikkeling legt je kind de verbinding tussen de verschillende talen. Vanuit bestaande taalkennis wordt zo een nieuwe taal geleerd. Hoe sterker de basis van de thuistaal is, hoe beter dit gaat. Daarom blijft het belangrijk om ook in deze fase de thuistaal zoveel mogelijk aan te bieden.

Tips:

- Praat veel met je kind en vertel wat je ziet.
- Stel vragen: 'Waar is de tafel?' En bevestig daarna: 'Ja, dat is de tafel.'
- Benoem wat je doet: 'Ik doe nu je sokken aan.'
- Vertel in je eigen taal waar een (prenten)boek over gaat.
- In de Bibliotheek vind je prentenboeken in meerdere talen.



Leestip!

Scan de code





Talen verbinden

Taalontwikkeling van 2,5 tot 4 jaar

Al vanaf de basis verzamelen we alle talen in één groot woordenboek. Talen staan altijd 'aan'. Vanaf 2,5 jaar maakt je kind al korte zinnestelsels met de woorden uit dat woordenboek. Ook begint je kind met het stellen van vragen, zoals: "Mama, mag ik een appel?".

In deze fase halen meertalige kinderen talen nog vaak door elkaar. Dit is heel normaal. Het betekent dat de taalontwikkeling goed verloopt. Het laat zien dat je kind verbindingen legt tussen de verschillende talen.

Je meertalige kind kan door een 'stille periode' gaan, waar de nieuwe taal nog niet actief wordt gesproken. In het hoofd van je kind gebeurt dan heel veel: je kind luistert naar de omgeving en probeert nieuwe woorden te begrijpen en te vertalen. Tijdens deze periode ontwikkelt je kind zich volop en wanneer je kind zich zelfverzekerder voelt, zullen de woorden vanzelf komen.

Als je kind ouder wordt, kan je kind talen steeds beter scheiden en maakt hierin minder fouten. Later kan je kind gemakkelijk switchen van de ene naar de andere taal.

Tips:

- Verbeter je kind niet. Herhaal de zin op de juiste manier.
- Blijf voorlezen en praten in de thuistaal.
- Kijk naar een Nederlands tv-programma en praat erover in de thuistaal
- Ga regelmatig samen met je kind naar de Bibliotheek.
- Laat je kind in het boek dingen aanwijzen en benoemen.
- Doe veel taalspelletjes zoals rijmen, zinnen afmaken en raadsels: 'Ik zie een rood, langwerpige vorm en je kan er mee schrijven.'



Leestip!

Scan de code

